

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. אוחו בראש ובגוף ומזה אף כאן אוחו בראש ובגוף ומזה ... מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח. 1.....
- ב. הטאת בהמה דאינה באה אלא מן החולין. 2.....
- ג. משלו ולא משל צבור. 3.....
- ד. כשר בתורין פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול בתורין תחלת הציחוב בזה ובזה פסול ... תורין גדולים כשרים קטנים פסולים בני יונה קטנים כשרים גדולים פסולים נמצא כשר בתורין פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול בתורין 3
- ה. מאימתי התורים כשרים משיזיהבו ... מאימתי בני יונה כשרים משיעלעו ... מכי שמיט גרפא מיניה ואתי דמא. 4.....
- ו. האומר הרי עלי עולה מן התורים או מן בני היונה והביא תחלת הציחוב שבוה ושבוה מהו ספיקא הוי ונפיק או דילמא בריה הוי ולא נפיק. 5.....

דף כב.

א. אוחו בראש ובגוף ומזה אף כאן אוחו בראש ובגוף ומזה ... מה הקטרה בראשו של מזבח אף מליקה בראשו של מזבח

כבר התבאר במסכת זבחים דף נד. ודף סה. שעולת העוף¹ כיצד היתה נעשית, עולה לכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית והיה מולק שם את ראשה ממול ערפה², וצריך דוקא כהן, ובצפורן שלו המחובר לו,

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה ב

² עיין מנחת חינוך מצוה קטו אות כז ובכסף משנה על הרמב"ם שם ומול העורף הוא שעורף נקרא מה שהוא נגד הפנים ומתחת לזה נקרא ממול ערפו וכל השטח מן הצואר שהוא כשר לשחיטה כשר מאחוריו למליקה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ולא בכלי, ויורד בצפורנו וצריך לחתוך שני הסימנים בעולה כשהוא יורד ומבדיל, וממצה דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח למעלה מן החוט שבאמצע המזבח³. וצריך למצה כל הדם ובדיעבד מועיל מצוי דם הגוף בלבד.

וכיצד אוהז⁴ את העוף בשעת מליקה אוהז העוף בצורה שיהיה פניו של העוף על גב ידו והעורף למעלה ואוחז שתי רגליו בין זרת לקמיצה ושתי אנפיו בין אמה לאצבע ומותח צוארה אל רוחב הפנימי של שתי אצבעותיו אמה ואצבע⁵ ומולק וזו מעבודות קשות שבמקדש⁶ ואם שנה ואחז בכל מקום כשירה.

ומקום מליקתה הוא בראש המזבח או עכ"פ למעלה מחוט הסיקרא כמו המיצוי.

ב. חטאת בהמה דאינה באה אלא מן החולין

עוד התבאר שם דף צח. ובמסכת פסחים דף עא. וחגיגה ה. ומנחות דף פג. שכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין, ולא מתרומה ולא ממעשר שני ולא מביכורים משום שאלו יש קדושה עליהם⁷, וכיון שהדבר חובה עליו איך יפרע ממעות שאינו שלו או מדבר שאינו שלו, אבל ממעשר ראשון, וממעשר עני, ומלקט שכחה פאה מביאי⁸, שחולין גמורין הן.

ואם מלק מן הצדדין של הצואר מליקתו פסולה שאין זה מול העורף וכ"ש אם מלק מן הצואר (תורת הקדשים זבחים סד ע"א אות ה)

³ בפ"ק דקנינים עולת העוף נעשית למעלה וכו' ואם שינה וכו' פסל. כס"מ שם.

⁴ רמב"ם שם הלכה ה

⁵ מה שנוסף על לשון הרמב"ם הוא מהרש"י בלקומי הלכות זבחים סד ע"ב

⁶ עיין יומא מט:

⁷ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן סו סעיף ב

⁸ כלומר הלוי או העניים מביאים אמנם עיין שם סימן צה סעיף כא שכתב בדרך ספק "יש להסתפק כהן במעות תרומה ולוי במעות מעשר ראשון ועני במעות מעשר עני דהם שלהם לגמרי אם מותר להביא קרבנות מהם. ומקום הספק אצלי דוודאי מקרא דאשר לו הא הם שלהם, אבל מלימוד דמצרים הא שם לא היה גם תרומות ומעשרות, ובמנחות וברמב"ם משמע להדיא דלא נתמעט אלא מעשר שני".

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

ולכן קרבנות שמאליו נתחייב בהם, כגון הטאת, עולת ראייה, שלמי חגיגה, וכיוצא, וכן גם נסכים אין מביאין אלא מן החולין שחובה הם. וכן מי שנדר⁹ נדר ואמר הרי עלי קרבן פלוני לא יביאנו ממענות מעשר שני שהרי נתחייב בקרבן זה, וכל המחוייב בקרבן לא יביא קרבנו אלא מן החולין.

ג. משלו ולא משל צבור

כבר התבאר במסכת יומא דף מט: – נא. שפר יום הכפורים¹⁰ אף על פי שבהן גדול קונה משלו שנאמר (ויקרא טז פסוק ו) פֶּרֶת הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ, המקום הפקיר ממונו בו לכל אחיו הכהנים, שאילו לא היה להן בו שותפות לא היו מתכפרין בו, ואין בו דין חטאות המתות שאין הטאת הרבים מתה¹¹.

ד. כשר בתורין פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול בתורין

תחלת הציהוב בזה ובזה פסול ... תורין גדולים כשרים

קטנים פסולים בני יונה קטנים כשרים גדולים פסולים

נמצא כשר בתורין פסול בבני יונה כשר בבני יונה פסול

בתורין

כל מקום¹² שמביא קרבן העוף מביא תורים או בני יונה¹³, תורים קטנים פסולים, ובני יונה גדולים פסולים, שנאמר (ויקרא א פסוק יד) הִקְרִיב מִן הַתְּרִים או מִן בְּנֵי הַיוֹנָה,

⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק טז הלכה טו

¹⁰ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ה הלכה יג

¹¹ אולם לא מצינו הטאת השותפין שאין הטאת באה בנדבה אלא באה על חטא ואינה באה בשותפות ומה שנקראת כאן הטאת השותפין אינו אלא שלא תחשב הטאת יחיד ולעדיין לא באה לכלל הטאת ציבור. לקומי הלכות יח. בזבח תודה ד"ה ומסקינן.

¹² רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ג הלכה ב

¹³ כדכתיב בעולה (ויקרא א פסוק יד) הִקְרִיב מִן הַתְּרִים או מִן בְּנֵי הַיוֹנָה והטאת עולה ויורד (שם ה פסוק ז) שְׁתֵּי תְרִים או שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה ובחטאת יולדת (שם יב פסוק ו) וּבֶן יוֹנָה או תֵּר לְחַטָּאת או אם לא תשיג ידה (שם פסוק ח) וְלִקְחָה שְׁתֵּי תְרִים או שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת, ובמצורע שלא תשיג ידו (שם יד פסוק כב) וּשְׁתֵּי תְרִים או שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תְּשִׁיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עֹלָה. ובזב בעל שלוש ראיות (שם טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

תחלת הציהוב כשמתחילין להביא נוצה יפה צהובה סביב לצוארו¹⁴, בזה ובזה פסול, מספק¹⁵ שמא בבני יונה פסולים משום גודלן ובתורים מפני קטנן שיצאו מכלל קטנים ולכלל גדולים לא באו.

דף כב:

ה. מאימתי התורים כשרים משיזהיבו ... מאימתי בני יונה כשרים משיעלעו ... מכי שמיט גדפא מיניה ואתי דמא

ממת¹⁶ ועד מתי יהיו בני יונה¹⁷ כשרים כל זמן שעוקר כנף ומתמלא מקום עיקרו דם¹⁸, והתורים כשרים משיזהיבו שיהיו כנפי גופם גדולים ואדומים ומזהיבים כזהב, וקודם לכן פסולים.

פסוק יד) וביזים השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה. ובזבה גדולה (שם פסוק כט) וביזים השמיני יקח ליה שתי תרים או שני בני יונה.

¹⁴ כסף משנה שם

¹⁵ מ"מ שם כמבואר בגמ' להלן ועל פי מש"כ רבינו הלכות מעשה הקרבנות פרק טז הלכה ב "הנודר עולת עוף מן התורים או מן בני היונה והביא תחילת הציהוב שבוה ושבזה הרי זה ספק"

¹⁶ פירש"י מאימתי בני יונה כשרים דביום שנולדו מאוסים הם ורבינו נראה שהיה גורם עד אימתי בני יונה כשרים ונראה שהיא הגירסא הנכונה. כס"מ. ואפשר דלהלכה לא פליגי דהא גם לרמב"ם לא יהיה מצוה מן המובהק. אולם נראה דפליגי דהו"ל לרמב"ם למימר דפסולים בימים הראשונים, ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות איסורי מזבח סימן נג סעיף ט כתב נמצא דלדינא בזמן כשרותן של בני יונה יש מחלוקת, דלרמב"ם גם ביום ראשון כשרים כשיתפתחו עיניהם (ע' ביצה ו, ב), ולרש"י פסולים עד שיעלעלו דם. מיהו נ"ל דגם לרש"י אם הקריבו הורצה, דכיון דזהו רק משום מאיסותא כמ"ש אין זה פסול נמור.

¹⁷ רמב"ם איסורי מזבח שם

¹⁸ ולכאורה הא איכא סימן דמשיצהיבו ואפ"ל דעד שיצהיבו הוי ספר כנו"ל אך מתמלא דם הוי סימן ודאי. ועיין ערוך השולחן העתיד שם סעיף ח שהקשה ולפ"ז אינו מובן מה שאמרו מקודם מאימתי פסולין משיצהיבו, וכן שנינו בת"כ, וא"כ מה זה שאומר עד מתי כשרים הא היינו הך. ואולי ס"ל דפליגי בזה ופסק כמאן דאמר כשעוקר כנף וכו'. ולשון התוספתא משונה לגמרי, דהכי תניא בפ"א דחולין: בני יונה משיעלעלו או עד שיצהיבו ע"ש, ואינו מובן דמשיעלעלו משמע דאז התחלת כשרותן כפירש"י וא"כ מאי או עד שיצהיבו הא זהו זמן פסלותם, ולכן נ"ל הגירסת הרמב"ם בתוספתא עד שיעלעילו או עד שיצהיבו, ולרש"י הך או מיותר וכצ"ל משיעלעלו עד שיצהיבו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ו. האומר הרי עלי עולה מן התורים או מן בני היונה והביא תחלת הציהוב שבזה ושבזה מהו ספיקא הוי ונפיק או דילמא בריה הוי ולא נפיק

הנודר עולת¹⁹ עוף מן התורים או מן בני היונה והביא תחילת הציהוב שבזה
ושבזה הרי זה ספק אם יצא²⁰ ידי נדרו או לא יצא²¹. שה"ז ספק שמא אינן
לא גדולים ולא קטנים, אלא בריה בפני עצמה, או שמא הם גדולים או קטנים.

¹⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק מז הלכה ב

²⁰ ובתור"ה והביא הקשו וא"ת כיון דממה נפשך האחד פסול היאך יכול להקריב וי"ל דמיבעיא ליה כגון דאם
עבר כהן והקריב אי נמי כיון שהביאן ליד הכהן יצא ידי נדרו מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב. ועיין
משנה למלך הלכות מעשה הקרבנות פרק יד הלכה ה והנה תירוץ זה האחרון הוא תמוה בעיני דמאחר שאין
הכהן יכול להקריב משום ספק איך יתכן דיצא זה ידי נדרו והלא אף שהקריבו אלא ששחטו הכהן שלא לשמו
לא יצא ידי נדרו כ"ש היבא דאין הכהן יכול להקריבו דפשיטא דלא יצא ידי נדרו ובעת דברי התוס' צריכין
אצלי תלמוד ועיין או"ש. שם פרק מז הלכה ב ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן פט
סעיף יא – יב שכתב אמנם כוונת התוס' הוא שייצא אחר שיתגדלו ויקריבם הכהן, ובע"כ צ"ל כן דאל"כ מאי
קמיבעי ליה ע"ש. וגם בדברי הרמב"ם לקמן ריש פט"ז צ"ל כן. וקשה הרי תחלת הצהוב אין ביכולת להקריב
דיצאו מכלל קטנות ולכלל גדלות לא באו, אלא הכוונה דהכהן ימתין עד שיתגדלו ויקריבן להתורים ויצא ידי
חובתו, אך הספק מבואר בחולין שם דילמא בריה בפ"ע הוי ולכן כשהביא להכהן לא קיים נדרו דהוא נדר
גדולים או קטנים והביא בריה אחרת, וגם כוונת התוס' כן הוא.

²¹ ולכאורה צ"ע שייך זה גם בחובה שהביא הטאת או מצורע או יולדת וזב שנפק"מ אם יצא ידי חובתו, ולפי
מה שכתב בערוה"ש הנ"ל לא קשיא שאינו אלא בנדר או נדבה כשהביא להכהן לא קיים נדרו דהוא נדר
גדולים או קטנים והביא בריה אחרת, אך לחובתו ימתין לתורים שיגדלו ובני יונה בלא"ה הוי מחוסרי זמן
ויביא אחרים לחובתו.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

